

राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोग

राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोग अधिनियम 1992 नुसार स्थापना.

अ

अल्पसंख्यांक समाजाला स्वतःच्या ठिकाचे संरक्षण, भाषा, लिपी, संस्कृती, शिक्षण व त्यांच्या विकासावर भर देण्यासाठी केंद्र सरकारने या आयोगाची स्थापना केली.

* स्थापना = 17 मे, 1993

* कार्यालय = दिल्ली

* १ ले अध्यक्ष = M.R. मसनी

* सहाय्ये अध्यक्ष = एकबालसिंग लालपुरा

* मंत्रालय = अल्पसंख्यांक मंत्रालय (29 Jan, 2006)

* स्चना = १ अध्यक्ष

१ उपाध्यक्ष

५ सदस्य

अल्पसंख्यांक समुदायातील

* नेमणूक

* राजीनामा

* बडतर्फ

* सेवाशर्ती

राष्ट्रपती

* कार्यकाल = ३ वर्ष (पुर्ननियुक्तीस पात्र)

* वेतन = 2,50,000/-

* 23 Oct, 1993 → पुं समुदाय अल्पसंख्यांक समुदायान्त
समाविष्ट
→ मुस्लिम, शीख, बौद्ध, भारतीय ख्रिश्चन, कपासी

* 27 Jan, 2014 → जैन समुदायास अल्पसंख्यांक म्हणून
मान्यता

* 2018 → पश्चिम बंगाल, गुजरात, महाराष्ट्र

↓
ज्यू (येहुदी) समुदायास अल्पसंख्यांक म्हणून मान्यता

कार्ये →

- १) अल्पसंख्यांकांच्या हिताचे संरक्षण करणे.
- २) राज्याच्या समुदायाने अल्पसंख्यांक समुदायान्त समाविष्ट होण्याची मागणी केल्यास तशी शिफारस केंद्र सरकारला करणे.
- ३) आपल्या कार्याचा वार्षिक अहवाल राष्ट्रपतींकडे सादर करणे.
- ४) घटनेद्वारे अल्पसंख्यांकांना घटनात्मक संरक्षण देणे.

कलम व तरतुदी :-

* २९ → अल्पसंख्यांकांच्या हिताचे संरक्षण

* २९.१ → भारतीय नागरिकांनी स्वतःची भाषा, लिपी व संस्कृतीचे जतन करावे.

- * 29.१ → धर्म, जल, वंश, लिंग, जन्मस्थान या कारणांवरून कोणाचाही शैक्षणिक प्रवेश नकारला येणार नाही.
- * 30 → अल्पसंख्याकांचा स्वतःच्या शैक्षणिक संस्था व व्यवस्थापनाचा अधिकार
- * 30.१ → अल्पसंख्याकांनी स्वतःच्या मातृभाषेवरून शिक्षण संस्थांची स्थापना करणे.
- * 30.२ → विशिष्ट रूका समुदायाची शिक्षणसंस्था संस्थांवरून त्यांची मातृमूला जपत करता येणार नाही.
- * 350A → भारतातील प्रत्येक राज्यातील प्राथमिक शिक्षणाचे माध्यम मातृभाषा असेल.
- * 350 B → अल्पसंख्यांच्या विकासासाठी खास एक अधिकारी असेल. त्याचे कार्यालय अलाहाबाद येथे असेल. व विभागीय कार्यालय बंगलोर, कोलकाता, मद्रास, हैद्राबाद येथे असेल.
- * वरील कलम 350 A व 350 B हे कलम मूल घटनेत नव्हते. १९५६ च्या ७ व्या व-दु. नुसार समाविष्ट केले गेले.